

Efter den gældende Lovgivning henhøre mange saadanne Spørgsmaal, som angaa Præsteembedslønninger, Præstepensioner, Præstegaardsavlinger, Præstegaardsbygninger, Raadensaar, Kirkebygninger osv. Spørgsmaal, der efter deres Natur ere Lovgivningsspørgsmaal, under den administrative Myndighed. Og paa disse Omraader er der gjort og er forberedt Reformers, man kan kalde dem betydelige eller ikke, som ikke have hvilet i hele den Tid, som her nærmest er Tale om, nemlig fra 1870 og til min Tid. — Naar det ærede Medlem syntes at ville forudsætte, at Arbejdet vilde blive mindre, hvis vi fik en virkelig Repræsentation, saa er det aldeles fejlagtigt. Det vilde med Nødvendighed medføre en Forøgelse af Arbejdet, akkurat som enhver kan sige sig selv, at der er kommet en Forøgelse af Arbejdet i Ministerierne, efter at man har faaet en konstitutionel Forsatning, og det er blevet Ministerenes Opgave at forhandle med Landets Repræsentation i Rigsdagen.

Men det, som jeg egentlig eller nærmest vilde imødegaa, er, hvad det ærede Medlem udtalte, det er den hele Tankegang, det hele Angreb paa det Princip, som jeg altid har fremhævet som det væsentligste, der ligger til Grund for dette Forslag, nemlig at det er noget abnormt, at en vigtig Kreds af Anliggender under Ministeriet er uden Bæretagelse af en Departementchef. Dette Princip og dette Forsvar for Lovforslaget blev angrebet nærmest med den Betragtning, at der vilde blive noget unaturligt i det, fordi denne Departementchef kun vilde faa een Kontorchef, medens det skulde være naturligt, at en Departementchef skulde have flere Kontorchefer under sig. I Fortsættelse af den Betragtning vilde ganske vist ogsaa Kontorchefembedet forsvinde her, thi han havde kun een Fuldmægtig under sig. Vi havne saa i een Fuldmægtig og flere Assistentter. Jeg antager, at Konsekvensen vilde blive, at vi vilde staa med en Minister med en Række af Assistentter. Det er i den Retning, at der tilbydes mig muligvis at kunne faa nogle flere Penges at lønne Assistentter for. Den Tanke, at det kunde være en rigtig passende Ordning af de vigtige Anliggender under Centraladministrationen, at Ministeren kunde styre den med en Række af Assistentter, som ganske vist her forudsættes at skulle være juridiske Kandidater, minder betydelig om, hvad en berømt Politiker fra min Ungdom den Gang skal have udtalt, at Ministerierne kunde styes af en Minister med saa og saa mange Underofficerer. Det

er i Modsetning til Gradationsprincippet, der netop er det, der er gældende nu. Mod dette Udjævningsystem, at alle de Præster, Ministeren skal have til sin Raadighed, skulle staa paa eet Niveau og helst det lavest mulige, og at der ikke behøves andet, tror jeg nok, at det bureaukratiske Gradationsprincip, som ligger til Grund for vor hele Ordning, kan holde sig. Jeg tror, at hverken Tiden eller Erfaringen har givet den Tanke Medhold, at Udjævningsprincippet skulde være muligt. — Og lige saa lidt tror jeg, at Gradationsprincippet sælbes ved Tanken om Generalsekretærsystemet. Det er jo en Frugt af den parlamentariske Doktrin, men jeg tror en fuldstændig misforstaaet Frugt; thi der er intet parlamentarisk Land, der kan undvære en Departementchef eller noget lignende, fordi det tillige har en Generalsekretær. I et stort Land kan det være nødvendigt at have en saadan som en Slags Underminister, hos os er det ikke nødvendigt. Hos os vilde det være et Plus, et Led til i den centrale Administration, men ikke noget, der erstattede et Led. — Jeg slutter mig derfor ganske til, hvad de to ærede Medlemmer senere udtalte, at der tilnærmelsesvis er, hvad man under disse Forhold vilde kalde Nødvendighed for, at saa Bladets oprettet, at det er noget abnormt, at den ikke eksisterer, at Trangen til den er bleven større og større, og at det ikke blot er i Administrationens, men ogsaa i Befolkningens og Kirkens Interesse, at det Ministerium, der administrativt skal styre Kirkens Anliggender, ikke skal undvære den Bistand, som paa alle andre Omraader ikke nægtes en Minister.

Det. Hansen: De to ærede Medlemmer for 11te Kreds (Th. Nielsen og Sthyr) der have haft Ordet efter mig, have ikke indladt sig paa det, jeg har fremhævet som min Hovedindvending mod Lovforslaget, nemlig, at man vil oprette et Departementcheffsembede, skønt der kun vil blive eet Kontor derunder. Derimod har den ærede Minister ganske rigtigt forstaaet, at det var min Hovedbetragtning; og den ærede Ministers bureaukratiske Gradationsprincip har der ogsaa rejst sig med stor Styrke mod den Forbring, jeg har stillet op, nemlig, at naar man vilde oprette et Departementcheffsembede, skulde man ogsaa have mere end et lille Kontor at lægge ind under det. Jeg ser altsaa, det er rigtig, hvad jeg troede, nemlig, at det er dette Princip, der gør sig gældende, at der skal være en Departementchef mellem Ministeren og Kontorchefen, at der skal være